

Hans Majestäts skepp Visborg

döpt av

Hans Majestät Konungen

Tisdagen den 22 jan. 1974 blev en bemarkelsedag som kommer att återfinnas i varvets historia för all framtid. Det var då H M Konung Carl XVI Gustaf döpte minfartyget Visborg — det största fartyg som sjösatts vid varvet sedan dess grundande för 295 år sedan.

Det var extra fest och stämning på varvet denna dag. Aldrig förr har efterfrågan på tillträdesbiljetter varit så stor och aldrig förr har en så talrik åskådarskara, uppskattningsvis mellan 2.000 och 2.500 personer, åsett en sjösättning — för övrigt troligen den sista konventionella offentliga sjösättningen från fartygsbädd på åtskilliga år.

Skrovhallen var praktiskt taget fylld av nybyggnadsobjekt. Tre Spicanybyggen omgav nybygge nr 381, som onekligen såg imponerande ut där hon fyllde upp nästan 3/4 av den stora hallen.

För dopceremonin hade en tribun anordnats på halvdäck på nybygge 372 (torpedbåten som kommer att bära namnet Varberg). Vi ansåg att detta var en lämplig plattform för H M Konungen, som ju är utbildad torpedbåtsofficer.

Den militära ritualen präglades naturligtvis av att såväl H M Konungen som försvarsministern var närvarande. Honnörsstyrkan utgjordes denna gång av ett kompani — en pluton ur KÖS och en pluton ur KA 2. Regionsmusikern var som sig bör iklädda flottans uniform.

Sedan H M Konungen i vederbörlig ordning hälsat fanan, inspekterat honnörsstyrka och musikkår och bestigit tribunen fick vi höra en ny variant på de kända doporden. "Ditt namn skall vara Visborg. Må lycka och framgång följa Dig och må Du bli en stark länk i vårt försvar".

Knappt var dessa ord uttalade förrän H M S Visborg beslutsamt och med god fart gled ut i sitt rätta element. En lyckad sjösättning skulle man kunna säga.

Ceremonin avslutades med att försvarsminister Eric Holmqvist utbringade ett leve för konungen och fäderneslandet varefter kungssången sjöngs unisont.

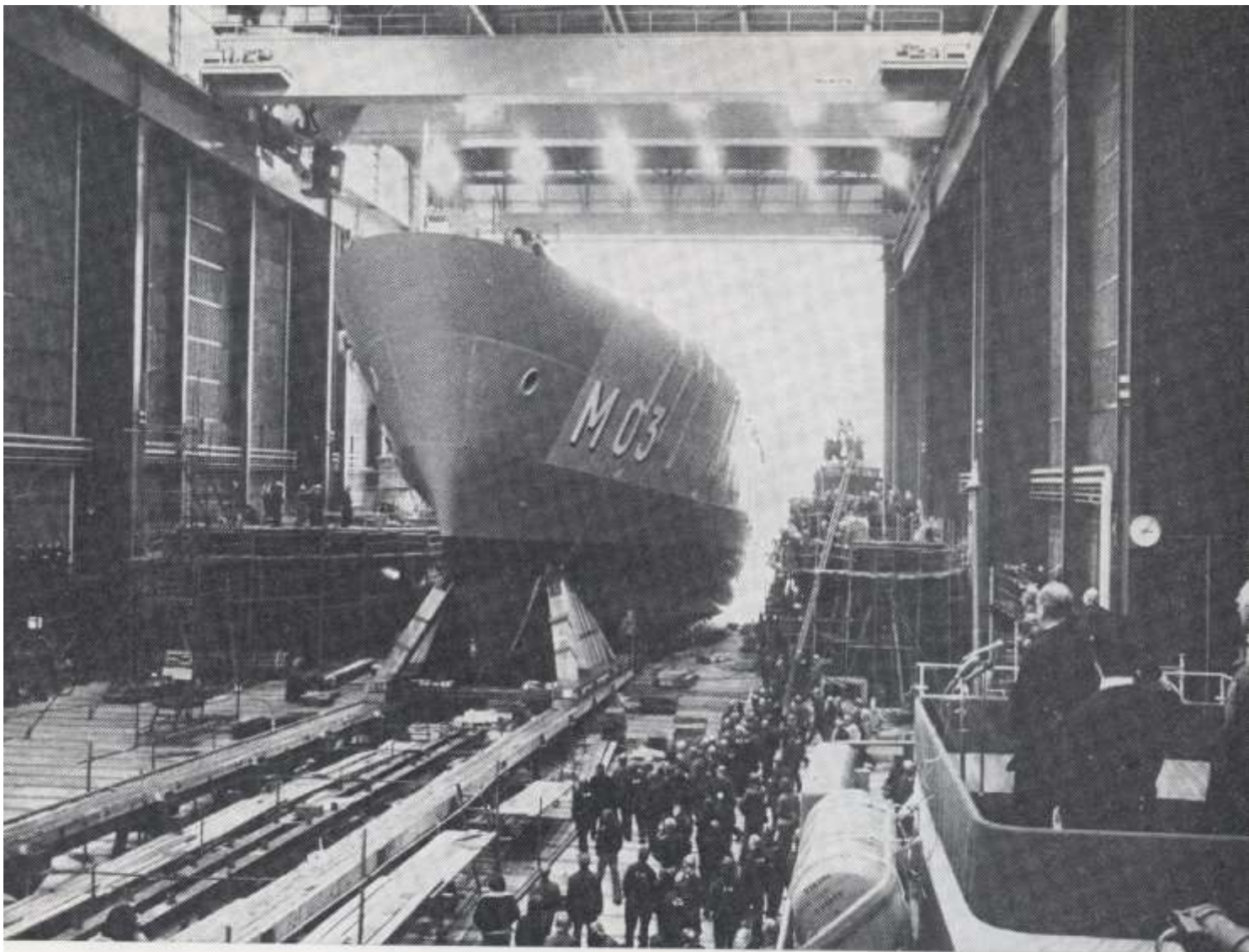
Efter sjösättningen samlades de inbjudna gästerna på marinmuseum i avvaktan på den traditionella sjösättningsmiddagen, i vilken 110 gäster deltog.

Sällan har väl värden vid en sjösättningsmåltid i Karlskrona kunnat hälsa så många prominenta gäster välkomna.

A M

HMS Visborgs stapelavlöpning följs med intresse av HM Konungen, försvarsministern, CM m fl från hedersläktaren och ett stort antal anställda och utomstående från verkstadsgolv och torpedbåtar under byggnad.

Minfartyget Visborg

några data och uppgifter.

HMS Visborg är systerfartyg till Älvsborg som levererades 1971 och då presenterades utförligt.

Fartyget får följande data

Längd ö a	92,4 m
Bredd	14,7 m
Displacement	2 650 ton
Fart	ca 16 knop
Huvudmaskineri	2 st Nohab-Polar
112-VS-F dieselmotorer	på vardera
	2 100 Hk
Propeller	— ställbar KAMEWA
Styrpropeller	i stäven
Bestyckning	3 st 40 mm Bofors all-
	målskanoner

1 st lysraketställ

Landningsplattform för helikopter

Besättning: 97 man, varav 3 regementsofficerare, 10 kompaniofficerare, 18 plutonsofficerare

Total förläggningskapacitet 261 man.

Visborg får flera olika uppgifter

- stabsfartyg för chefen för kustflottan (CKF) — skall ersätta gamla Marieholm
- depåfartyg för ubåtar
- utbildningsplattform för minfartygsbesättningar
- målfartyg vid torpedskjutning.

Utrustning för laddning av ubåtsbat-

terier samt framställning av destillerat vatten kommer att finnas och två Clayton ånggeneratorer kommer att förse såväl Visborg som ubåtar med erforderlig värme.

För maskinpersonalen kommer en speciell ljudisolerad maskincentral att ge bra arbetsplatsmiljö.

En utförligare presentation av Visborg kommer att lämnas i anslutning till leveransturen.

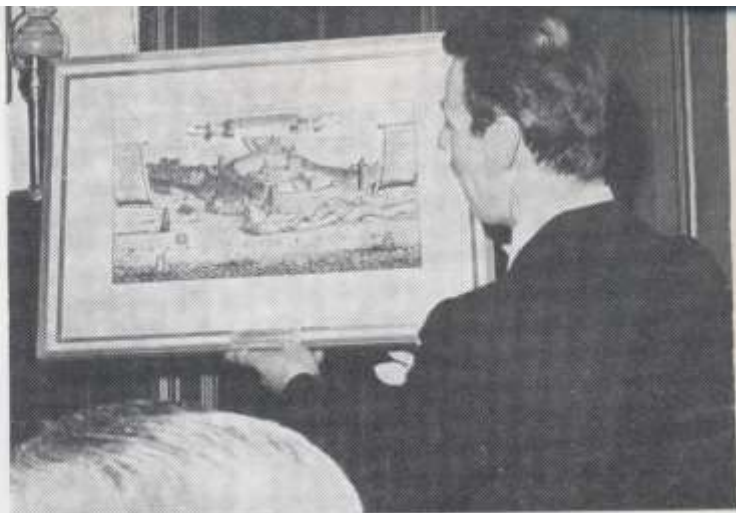
Varför Visborg?

Många har säkert ställt sig frågan "Varifrån kommer namnet Visborg och var ligger det?"

Visborg var namnet på en medeltida borg i Visbys stadsmur. Borgen uppfördes i början av 1400-talet av Eric av Pommern och raserades av danskarna 1679. Slutligen använde Karl XI resterna av slottsmurarna till att bränna kalk av.

Det finns sålunda i dag inga rester kvar av den ursprungliga borgen men namnet lever kvar i Visborgs slätt, som är en exercisplats. Dessutom återfinns namnet Visborg i form av en greve-

HMS Visborg på väg ut i sitt rätta element.

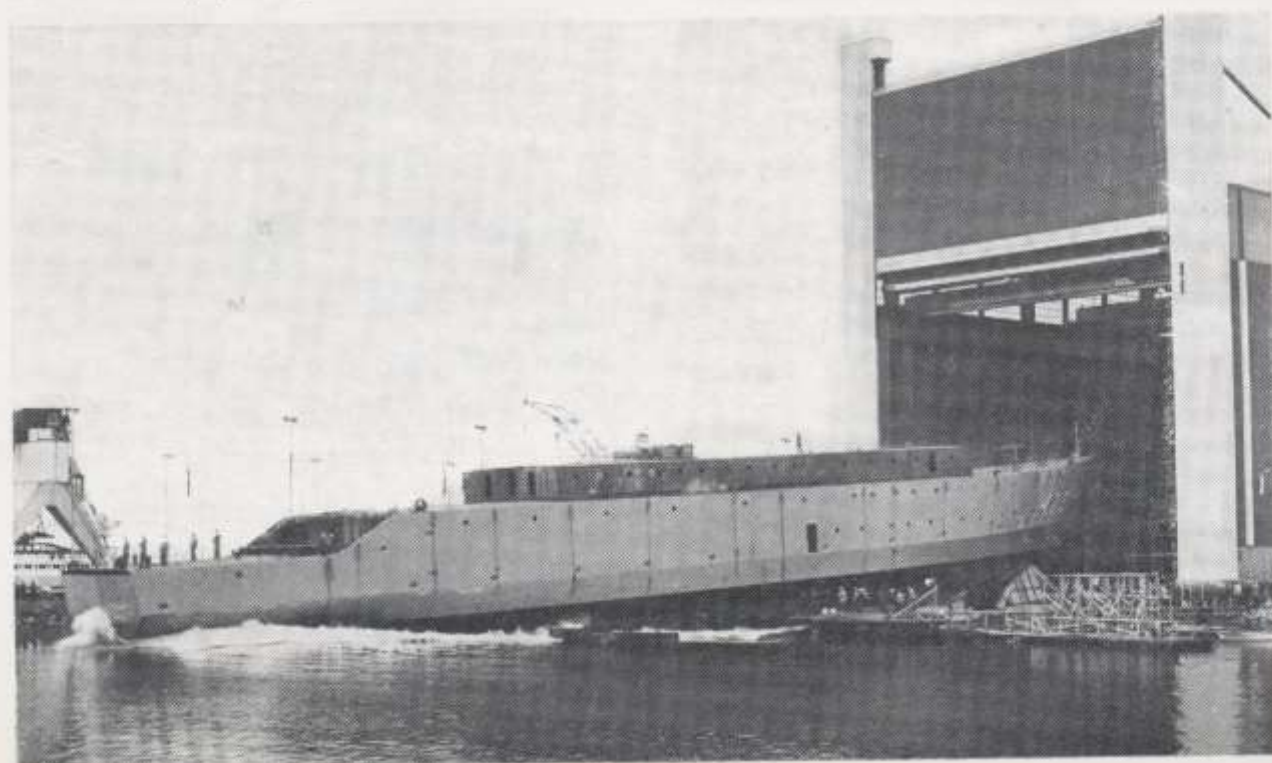

Tavla med "Visborg" som motiv överlämnades av Flottans Män i Visby.

titel — greve av Wisborg — som tilldelats de manliga medlemmar av kungahuset, vilka genom borgerligt gifte mist sin prinstitel, nämligen Sigvard, Carl-Johan och Lennart Bernadotte.

Detta och en hel del till om namnet Visborg fick man höra i samband med talen under sjösättningsmiddagen.

Förbundsloftachef fru Peg Sjöberg kryddade dessutom sin presentation av Visborg med att nämna att den kalk som Karl XI lät framställa av kalkstenen från borgen användes som murbruk i såväl Stockholms slott som fästningsanläggningarna i Karlskrona. — En uppskattad upplysning.

VD:s anförande vid sjösättningsmiddagen

Ers Majestät, mina damer och herrar!

Det är en stor dag för Karlskronavarvet idag och vi känner oss mycket hedrade av att Ers Majestät velat döpa HMS Visborg. Vi har forskat i hävderna för att se när en regent senast döpte ett fartyg här på varvet, men tyvärr har vi inte lyckats få klarhet på den punkten. Men vi fann att för exakt 200 år sedan, i september 1774, var Gustaf III här vid sjösättningen av linjeskeppet Fredrik Adolf.

Styrelsens ordförande nämnde i sitt hälsningsanförande att Visborg är det största fartygsskrov som sjösatts vid varvet. En del påpekar måhända att vi tidigare har byggt systerfartyget Älvsborg. Men Älvsborg byggdes på den gamla bädden i Stora verkstadsbyggnaden och på den bädden kunde vi inte bygga skrovet färdigt. Vi fick stoppa vid mindäck och bygga på resten med fartyget liggande vid kaj.

Detta var hösten 1969. Sedan dess har vi fått helt andra resurser och dagens sjösättning får anses vara ett bevis för att vi gjort en riktig satsning genom att bygga vår nya skrovhall.

I den nya hallen kan vi fortsätta med den metod som infördes här på varvet redan i mitten av 1700-talet, nämligen att bygga fartyg inomhus. Resurserna i skrovhallen har gjort att vi har kunnat bygga skrovet färdigt på bädden på knappt 4 månader. Älvsborg låg 8 månader på den gamla bädden och skrovet var långt ifrån färdigställt vid sjösättningen. Vi kan nu för första gången utnyttja sektionsbyggandets alla fördelar, och det är att märka, att samtidigt som vi byggt Visborg har vi arbetat med 3 Spica-båtar i hallen.

Varvsindustrin idag går mot allt större enheter och allt större sektioner. Karlskronavarvet kommer väl inte att bygga stortonnage, vi räknar med att fortsätta med mindre fartygsenheter med hög teknisk standard av typen örlogsfartyg. Men eftersom varvet är underleverantör till storvarven av sektioner måste vi följa med i utvecklingen. Styrelsen har nyligen tagit ett beslut om ytterligare investeringar om ca 18 miljoner kronor som skall ge oss möjligheter att kraftigt expandera på den verksamhetsgrenen.

En följd av investeringarna blir att dagens sjösättning blir den sista för en lång tid framöver när vi får se ett fartyg glida i sjön på det gamla hederliga sättet. I fortsättningen kommer vi att lyfta torpedbåtarna i sjön med travers. Det är först när nästa minfartyg kommer eller kanske flottiljledaren som vi får en traditionell sjösättning igen.

Karlskronavarvet har idag en orderstock som ger oss i det närmaste full beläggning för tre år framåt. Men sedan tunnar det ut och därför är det angeläget att vi får möjlighet att i tid få in nya arbetsobjekt så att vi kan säkerställa kontinuiteten framöver och kan bibehålla och vidareutveckla vårt kunnande på örlogsfartyg. Vår strävan är nämligen och har alltid varit att förse vårt försvar med fartyg och utrustning av den kvalitet som marinen kräver.

Jag återkommer till dagens fartyg och vill vid detta tillfälle framföra ett tack till marinens och FMV:s personal för det alltid lika angenäma samarbete som har rått under arbetet med Vis-

borg, ett samarbete som borgar för att slutresultatet blir gott.

Det har ju alltid varit sed att förse örlogsfartyg med en heraldisk vapensköld. Visborgs vapen finns således på de manschettknappar vi överlämnat idag. Vi anhåller att till Ers Majestät få överlämna en fartygssköld i större skala som ett minne av dagens sjösättning.

Så får jag be de närvarande förena sig med mig i en skål för HMS Visborg.

●